№ 20. Poniedziałek 26. Stycznia 1857. Rok wydania 47.

GAZETA LWOWSKA.

Z Dodatkiem tygodniowym i Dziennikiem urzędowym codziennym, tudzież Rozmaitościami co Środy, kosztuje w prenumeracie: Bez poczty: kwartalnie 3 złr. 45 kr., miesięcznie 1 złr. 20 kr. Z pocztą: kwartalnie 4 złr. 30 kr., miesięcznie 1 złr. 35 kr. — Insercya od wiersza w półkolumnie (drukiem garmont) po raz pierwszy 4 kr., następnie po 2 kr. m. k. Reklamacye są wolne od opłaty pocztowej.

PRZEGLĄD.

Monarchya Austryacka.

Rzecz urzędowa.

Jego Ces. król. Apostolska Mość raczył najwyższem postanowieniem z 21. października 1856 rozkazać najłaskawiej, ażeby połączone dotąd z drugiem gymnazyum we Lwowie cztery klasy poboczne zamienione zostały w osobne gymnazyum niższe o czterech klasach.

Koszta potrzebne na utrzymanie tego niższego gymnazyum będą po większej części pokrywane z funduszu szkolnego, gdyż gmina miasta Lwowa ofiarowała tylko na bezpłatne umieszczenie jego swój dom w mieście pod Nrem 23 z zapewnieniem potrzebnych jeszcze pierwszych przyrządzeń.

C. k. Namiestnictwo, wyrażając gminie lwowskiej podziękowanie za udowodnione tą ofiarą usiłowanie ku poparciu nauk publicznych, podaje to do wiadomości publicznej z tym dodatkiem, że ustanowienie tego niższego gymnazyum nastąpi z początkiem roku szkolnego 1857/8.

Lwów, 10. stycznia.

Czerniowce, 24. grudnia. W dowód trwającej dotąd jeszcze radośnej pamięci szczęśliwego rozwiązania Jej Mości Cesarzowej i na cześć tegorocznej uroczystości urodzin Jego Ces. kr. Apostolskiej Mości wpłynęły następujące dalsze ofiary pieniężne na rzecz bukowińskiego towarzystwa Cesarza Franciszka Józefa ku wspieraniu ubogich uczniów wyższego gymnazyum w Czerniowcach i zakładu Cesarzowy Elżbiety zajmującego się pielęgnowaniem, edukacyą i utrzymaniem ubogich dzieci bukowińskich:

Z c. k. urzędu powiatowego w Sadagurze ze składki kilku gmin powiatu 61 złr. m. k., z c. k. urzędu powiatowego w Wyżnicy ze składki panów urzędników powiatowych i kilku gmin 46 złr. 4 kr.; z c. k. urzędu powiatowego w Gurrahumorze czysty dochód z balu wyprawionego na cześć urodzin Jego Mości Cesarza i połączonej z nim loteryi fantowej, jako też ze składki urzędników, mieszkańców Gurrahumory i gmin powiatu 315 złr. 31 kr., od gminy Alt-Fratautz 8 złr., z przewielebnego konsystorza biskupiego w Czerniowcach ze składki duchowieństwa w Kimpolungu i Czerniowcach, jako też konwentów w Putnie i Dragomirnej 109 złr. 9 kr. Dalej ofiarowali na rzecz tych zakładów: Rzymsko-katolicki kapelan ksiądz Józef Franzel w Karlobergu roczną kwotę 7 złr. 24 kr.; wszystkie gminy powiatu Kotzmańskiego roczną kwotę 461 złr. 50kr., a nakoniec obowiązały się wszystkie gminy powiatu Putylskiego dopłacać rocznie do przypadającej na każdą gminę kwoty podatku gruntowego na każdy złoty reński 1 kr. m. k. na rzecz wspomnionych funduszów.

Podając te szczodrobliwe dary do wiadomości publicznej wyraża c. k. bukowińskie prezydyum krajowe w imieniu wspomnionych zakładów i wspieranych za ich pośrednictwem ubogich najczulsze podziękowanie szczodrobliwym dawcom.

Wiedeń, 19 stycznia. Dnia jutrzejszego wyjdzie w c. k. nadwornej i rządowej drukarni w Wiedniu II. zeszyt Dziennika ustaw państwa i będzie rozesłany.

Zeszyt ten zawiera:

Nr. 5. Rozporządzenie cesarskie z 13. grudnia 1856, którem miary i wagi niższo-austryackie ogłoszono za jedynie prawne w kraju koronnym Morawii.

Nr. 6. Rozporządzenie cesarskie z 13. grudnia 1856, którem miary i wagi niższo-austryackie ogłoszono za jedynie prawne na Wybrzeżu.

Nr. 7. Rozporządzenie cesarskie z 13. grudnia 1856, którem miary i wagi niższo-austryackie ogłoszono za jedynie puawne w kraju koronnym Krainie.

Nr. 8. Rozporządzenie ministeryum wyznań i oświecenia z 25. grudnia 1856, obowiązujące w obrębie całej monarchyi, którem ogłoszono postanowienia co do języka, w którym na uniwersytecie w Inspruku składane być mają rygoza jurydyczno-polityczne.

Nr. 9. Rozporządzenie ministeryum wyznań i oświecenia z 6. stycznia 1857, obowiązujące w krajach koronnych na Węgrzech, w Siedmiogrodzie i Kroacyi względem należytości przypadającej od uczniów akademii prawniczych na Węgrzech, w Siedmiogrodzie i Kroacyi dla bibliotek tych zakładów.

Nr. 10. Rozporządzenie ministeryów spraw wewnętrznych, sprawiedliwości, finansów i handlu z 9. stycznia 1857, obowiązujące w krajach koronnych Austryi poniżej i powyżej Anizy, w Czechach, Morawii, na Szlązku, w Styryi, Karyntyi, Krainie, w Tryeście, Gorycyi i Istryi, względem wymazania z ksiąg publicznych prenotacyi na dawniejszych dominikalnych i innych posiadłościach na rzecz poddanych i innych stron, które po zniesieniu stosunków poddańczych i ciężarów gruntowych stały się już niepotrzebne.

Nr. 11. Rozporządzenie ministeryum sprawiedliwości z 9. stycznia 1857, obowiązujące we wszystkich krajach koronnych z wyjątkiem Pogranicza wojskowego, z wyjaśnieniem §. 250 procedury karnej co do zachowania porządku w takim razie, gdyby przy konkluzyi procesu okazała się wina pociągająca za sobą większą karę, i do osądzenia którejto sprawy potrzebna jest liczba 5ciu sędziów.

Nr. 12. Rozporządzenie ministeryum finansów z 10. stycznia 1857, obowiązujące we wszystkich krajach koronnych, którem ogłasza się postanowienia względem asygnowania i wstrzymania pensyi jenerałom, sztabowym i wyższym oficerom, stronom wojskowym i niższym rangom wojskowym, tudzież co do wynikających ztąd zmian postanowień dotychczasowych względem tax należących się od osób wojskowych wstępujących do cywilnej służby rządowej.

Nr. 13. Rozporządzenie ministeryum finansów z 10. stycznia 1857, którem ściągnięto dawniejszą miedzianą monetę zdawkową w królestwie lombardzko-weneckiem.

Sprawy krajowe.

JW. ksiądz Adam Jasiński, kanonik katedralny i dziekan kapituły metropolitalnej ob. łac. we Lwowie, ofiarował w darze dla zakładu ciemnych własnym i znacznym kosztem sprawione organy i prasę drukarską do wytłaczania wypukłych liter.

Dyrekcya galic. zakładu dla ciemnych we Lwowie, podając ten szlachetny czyn do powszechnej wiadomości, ma sobie za szczególny obowiązek złożyć łaskawemu dobroczyńcy najczulsze podziękowanie.

Lwów, dnia 22. stycznia.

Na cześć uroczystości Imienin Jego c. k. Apostolskiej Mości wpłynęły na ręce c. k. przełożonego powiatowego w Borszczowie w obwodzie Czortkowskim następujące dary. Mianowicie złożyli: PP. Jan Karczewski, właściciel części i rządzca dóbr z Piszczatyniec 10r., właściciel dóbr Staszyński z Turylcza 10r., właściciel dóbr Henryk Kozicki z Tarnówki 4r., właściciel dóbr Fabrycyusz z Gustyna 15r., Lubin Rogowski, rządzca dóbr w Jezierzanach 2r., gmina izraelicka w Skale 15r., gmina izraelicka w Jezierzanach 5r., gmina chrześciańska w Skale 3r., gminy Głęboczek 3r., Turylcze 1r., Gustyn 1r., Cygany 1r., Zielince 1r., Iwanków 3r.10k., kilka innych gmin 5r. Ogółem 79r.10k. m. k.

Te dary dobroczynne przekazano dystryktowym nadzorcom szkół w Czerwonogrodzie i w Jezierzanach na sprawienie książek do modlenia i książek szkolnych, tudzież najpotrzebniejszej odzieży dla ubogich uczniów w szkołach trywialnych.

Zaleszczyki, 17. stycznia 1857.

(Łaski Ich Mość Cesarstwa.)

Gazz. di Milano zawiera znów doniesienia o czynach łaski i dobroczynności cesarskiej. Dnia 14. b. m. raczył Jego c. k. Apost. Mość przeznaczyć dla ubogich miasta Bergamo 3000 lirów, dla „pia Instituzione teatrale“ 300 l., a Jej Mość Cesarzowa przesłała równocześnie zakładom ochrony dzieci 600 l. i dla niektórych ubogich 300 l.

Tegoż dnia spłonął ogniem jeden dóm w gminie San Paolo mimo wszelkiego ratunku, przy czem cztery familie z klasy robotników utraciły całe swe mienie. Pogorzelcy udali się do łaski Najjaśniejszego Pana, a w kilka godzin po otrzymanej za pośrednictwem hrabi Paolo Sozzi-Vimercati prośbie raczył J. M. Cesarz temi

słowy odpowiedzieć: „Przesłać tym nieszczęśliwym niezwłocznie 3000 lire.“

W kościele tej gminy odbywała się właśnie uroczystość świąteczna, a po otrzymaniu wiadomości o tak spiesznej pomocy wznieśli wszyscy tam obecni głośne i serdeczne modły za pomyślność dostojnego Monarchy.

Hiszpania.

(Jenerał Prim. — Zaburzenia w Quintanax. — Morderstwo.)

Z **Madrytu** piszą pod dniem 13go stycznia: „Jenerał Prim znajduje się dotąd jeszcze w Toledo. Sekretarz jego odjechał na rozkaz rządu do Cuenzy. — W Quintanax de la Orden, mieście o 6000 mieszkańców między Madrytem i Albacete, zaszły przedwczoraj excesa, gdy ogłoszono rozkaz władzy względem wydania broni. Mieszkańce przyjęli ogniem ręcznej broni liczący 60 ludzi oddział piechoty, który miał pomagać przy wykonaniu tego rozkazu, i kilku żołnierzy zabili lub ranili. Wczoraj wieczór wysłano do Quintinax dla przywrócenia porządku ostatnim pociągiem dwa bataliony piechoty. — W prowincyi Cuenzy zamordowany został progresista Gallego, były kapitan milicyi narodowej; zbrodnię tę przypisują jego przeciwnikom politycznym.“

Francya.

(Nowiny dworu. — Przewyżka w dochodach podatkowych niestałych. — Działa sebastopolskie. — Poseł do Chin. — Sprostowanie w Monitorze. — Sesya ciała prawodawczego. — W. Książę Konstantyn oczekiwany. — Podatki. — Domy przytułku. — Feruk Khan w Marsylii. — Komunikacya z Konstantynopolem. — Wiadomości bieżące.)

Paryż, 19. stycznia. Jak donosi *Monitor*, przedstawiali wczoraj przynależni ambasadorowie Ich Mość Cesarstwu znaczną liczbę znakomitych cudzoziemców.

Przeszłoroczna przewyżka niestałych podatków, wynosząca przeszło 75 milionów franków, rozdziela się prawie na wszystkie źródła dochodów, a mianowicie przypada na taksy intabulacyjne i hypotekarne 19, na krajowy cukier 18, na tytoń 10, na napoje 26, na sól 8, na stemple 3, a na taksę listową 2 miliony; tylko w cłach pokazał się niedobór o 13 milionów, co pochodzi ztąd, że w roku 1856 wprowadzono mało cukru zagranicznego. — Zdobyte w Sebastopolu działa odwieziono niedawno do Gioors, gdzie mają być użyte na odlanie podług modelu pana Bonassieux kolosalnej statuy Panny Maryi, która jak wiadomo ma zdobić wierzchołek góry Puy.

Tutejszy poseł w Chinach, p. Bourboulon, odpłynął 12. b. m. z Marsylii do Makao.

— Wspomniane już w depeszy telegraficznej noty *Monitora* są dosłownie następujące:

„Zagraniczne dzienniki donoszą, że rząd przygotowuje projekt ustawy względem podwyższenia listy cywilnej. Wiadomość ta jest zupełnie fałszywa, a ci, co ją podają w dobrej wierze, niewiedzą zapewne, że lista cywilna została oznaczona na cały czas rządów cesarskich. — Dziennik *La Presse* w numerze swym z piątku wieczór 16. stycznia i dziennik *L'Estafette* w numerze swym z 17go stycznia ogłosiły w sprawie neuenburgskiej list, który pierwszy dziennik przypisuje kłamliwie sekretaryatowi Tuileryów, a drugi prywatnemu sekretarzowi Cesarza. Obadwa te dzienniki zostały wezwane do odpowiedzialności.“

Przyszłą sesyę Ciała prawodawczego otworzy wiceprezydent p. Schneider, gdyż hrabia Morny niepowróci jeszcze do tego czasu z Rosyi. Słychać nawet, że p. Morny złoży godność prezydenta.

Wielki książę Konstanty przybędzie wkrótce do Paryża i wysłano już rozkaz do Tulonu, by dostojnego gościa przyjmowano tam z wszelkiemi honorami wojskowemi. — Feruk Khan przybył tu dziś zrana i wysiadł z dworem swoim w domu pana Lesseps przy ulicy Montagne na polach elizejskich.

Stałe podatki wynosiły w zeszłym roku 430,507.000 f., przeszło o 12 milionów więcej niż w roku 1855, a niestałe podatki 1.026,207.000 fr. prawie o 75 milionów więcej niż przed rokiem.

Podług dziennika *Courrier de l'Isere* wyznaczyła rada jeneralna departamentu na wniosek prefekta 50.000 fr. z zapisu Napoleona I. na założenie pod nazwą "Napoleona" trzech domów przytułku dla podróżnych w górach. Każdy z tych budynków zawierać ma wspólną podróżnym salę, sypialnię, pomieszkanie dozorcy i wszelkie potrzebne sprzęty.

Z **Marsylii** donoszą, że przedstawiana 15go w teatrze opera „Męczenicy“ podobała się bardzo Feruk Khanowi, a dwaj młodzi książęta, którzy mu towarzyszą, zachwycali się produkcyą baletników. Dnia 16. przed południem robił ambasador z świtą swoją wycieczkę na stromą górę Notre Dame de la Garde, by przypatrzyć się wspaniałemu widokowi miasta i zatoki; przy tej sposobności wstąpili także do pięknego ogrodu wzgórza „Bonaparte.“ Wieczorem mieli zwiedzać Prado. — Od lutego ustaną już zaprowadzone w ciągu wojny oryentalnej czwartkowe jazdy paropływów pocztowych z Marsylii do Konstantynopola, i tylko jak dawniej będą odchodzić paropływy raz na tydzień, w poniedziałek, ale podróż ta będzie trwać zamiast 7 tylko 5 dni. — Podług doniesień z **Makao** z 2. grudnia został namiestnik Kantonu Yeh, usunięty za złą obronę miasta.

Belgia.

(Budżet wojenny. — Festyn niewiast. — Stosunek wojska do ludności.)

Bruksela, 19. stycznia. Na dzisiejszem posiedzeniu izby deputowanych przyjęty został 60 głosami przeciw 1 budżet wojenny z roku 1856, wynoszący w ogóle 33,586.720 fr. 7 centymów.

— Co pół godziny rozlegał się dziś w stolicy naszej przez cały dzień uroczysty odgłos dzwonów ze wszystkich kościołów. — Byłato bowiem 750ta rocznica sławnej uroczystości, tak zwany „festyn niewiast“ (Vrouwkens-Avond), na pamiątkę niespodziewanego powrotu na dniu 19. stycznia 1107 krzyżaków belgijskich z Palestyny pod dowództwem Gotfryda Brodatego, księcia Brabantu. Przez długie lata niemiano o nich żadnej wiadomości i przeto do dziśdnia jeszcze przechowała się radośna pamięć cudownego ich ocalenia.

— Podług zeszłorocznego obliczenia wynosiła liczba ludności Belgii na dniu 31. grudnia 1856 roku 4.611.066, z czego 1,214.791 przypada na 86 miast, a reszta 3,396.275 na 2445 wiejskich dystryktów. Przy tej sposobności zasługuje jeszcze na uwagę inny przegląd statystyczny, jaki zestawiono przy dzisiejszem wotowaniu budżetu ministerstwa wojny. W Belgii przypada 1 żołnierz na 109 mieszkańców, we Francyi na 130, w Portugalii na 139, w Niemczech na 148, w Sardynii na 165, w Anglii na 229, w Neapolu na 247, w Hiszpanii na 278 a w Toskanii na 318.

Szwajcarya.

(Wyprawa jeńców za granicę. — Rozprawy na posiedzeniu rady narodowej. — Więźniowie neuenburgscy na ziemi francuzkiej. — Rozpuszczenie wojska.)

Berna, 17. stycznia. Dnia wczorajszego zapadła stanowcza uchwała obudwu rad w sprawie neuenburgskiej, poczem rada federacyjna posłała natychmiast rządowi w Neuenburgu potrzebne instrukcye względem uwolnienia więźniów. By z jednej strony ochronić więźniów od wszelkich insultacyi rozdrażnionej ludności, a z drugiej uskutecznić należycie wydalenie ich z Szwajcaryi, otrzymały władze kantonalne rozkaz wyprawiać ich pod zasłoną ubranej po cywilnemu straży policyjnej lub wojska do granicy francuskiej pod Verrières. Na podróż tę otrzymują więźniowie paszparta wydane z szwajcarskiego departamentu sprawiedliwości i policyi, i wizowane w tutejszej kancelaryi ambasady francuskiej. Równocześnie otrzymał prezydent szwajcarskiego trybunału asyzów p. Zen-Ruffinen urzędowe uwiadomienie o uchwale związku z wezwaniem, by odwołał cytacye wydane do sędziów, przysięgłych, obżałowanych i świadków względem rozpoczęcia procesu. Podobne oznajmienie otrzymał także oskarzyciel publiczny p. Martin. Są to ostatnie dokumenta w procesie, który omal nie został rozstrzygnięty orężem, a teraz posłuży może do zaszczytnego załatwienia nieporozumień, jakie od wielu lat już istnieją między federacyą szwajcarską i dworem pruskim.

Na posiedzeniu *rady narodowej* dnia 14. b. m. okazało się jawnie, że na wiadome już propozycye rady związkowej nie ma zgody zupełnej. Mowa prezydenta rady narodowej dr. Escher'a świadczyła wyraźnie o chęci zachowania pokoju. Przemawiał z godnością i z umiarkowaniem wskazując na sympatye okazane Szwajcaryi, a dalej wyraził nadzieję, że zgromadzenie podzieli chętnie i jednomyślnie zdanie rady związkowej i komisyi w sprawie podrzędnej przytłumienia procesu neuenburgskiego i ze propozycye ich przyjmie, by tylko utrzymać wielką i główną sprawę, to jest niezawisłość Neuenburga. Zgodnie z komisyą zaproponował po odczytaniu wprzód poselstwa rady związkowej, by na dzisiejszem posiedzeniu popołudniowem obradowano nad temi propozycyami komisyi, które zgadzają się zupełnie z propozycyami rady związkowej.

Następnie odczytano poselstwo rady związkowej i odesłano je do komisyi, która się przedmiotem tym dawniej już zajmowała i propozycye swe przygotowała. Treść ich taka:

Zgromadzenie związkowe federacyi szwajcarskiej po wysłuchaniu sprawozdania rady związkowej o teraźniejszym stanie sprawy neuenburgskiej z 12. stycznia 1857, z uwagi na to, że tak poselstwu rady związkowej do J. M. Cesarza Francuzów, jak niemniej i samejże radzie związkowej w sposób rozmaity uczyniono przyrzeczenia, według których sprawa neuenburgska mogłaby przyjść do stanowczego załatwienia z otrzymaniem zupełnej niezawisłości Neuenburga, gdyby wprzód przytłumiono proces wytoczono za powstanie w Neuenburgu z 2 na 3 września 1856, w zamiarze przyczynienia się także i ze strony Szwajcaryi do utrzymania pokoju w Europie, jeśli to być może bez nadwerężenia niezawisłości wszystkich członków federacyi i ubliżenia jej honorowi, uchwaliło w wykonaniu zwierzchniczej władzy federacyi (następują wiadome już cztery artykuły).

P. Camperio z Genewy był zdania przeciwnego. Z gorliwością niezwykłą bronił następujących sentencyi: Sposobu, w jaki rada związkowa od czasu ostatniego posiedzenia prowadziła negocyacye w sprawie neuenburgskiej, niepochwala większa część ludności swajcarskiej, i dlatego też chce mowca przedłożyć inny wniosek. Pospiech, z jakim komisya i prezydent postanowili traktować tę sprawę, zdaje mu się być mniej godnym przedmiotu tak ważnego. Potrzeba na to czasu dłuższego, by ocenić dobrze doniosłość propozycyi podawanych i przeto też wypadałoby odroczyć obrady do jutra. Z trybuny zawołano powtórnie i wrzawliwie: Brawo! Prezydent oświadczył, że w razie powtórzenia takich demonstracyi, każe trybunę oprzątnąć. Dr. *Frei* z Argowy przemawiał za propozycyami rady związkowej i komisyi, doradzał zawrzeć pokój honorowy i zebranie się na posiedzenie popołudniowe. Dwóch innych jeszcze mowców Karrer i Stockmer zabierało głos z widocznem wzruszeniem wewnętrznem żądając również odłożenia obrad do jutra i na co też wbrew wnioskowi komisyi przyzwolono 49 głosami przeciw 33.

Radę Stanu otworzono bez żadnej przemowy i odbyło się krótkie tylko posiedzenie, gdyż chciano czekać jeszcze na uchwały rady narodowej.

Berna, 18. stycznia. Dziś zrana o godzinie 5. stanęli więźnie neuenburgscy na granicy francuzkiej pod Verriéres. Oddział wojska z czterma oficerami i obwodowym dyrektorem poczty zabrali zeszłej nocy czternastu znajdujących się jeszcze w więzieniu obżałowanych, wsiedli do przygotowanego szybkowozu i około północy udali się w podróż wiodącą ich na wolność. By nierobić wielkiego wrażenia wsiadali do powozu w niejakiem oddaleniu za Neuenburgiem. Przy takim składzie rzeczy uważała rada federacyjna za rzecz stosowną, oznajmić jenerałowi na mocy swego upoważnienia, że ściągnięte wojska mogą być rozpuszczone. Osobną proklamacyą wyrazi władza federacyjna armii podziękowanie swoje za gotowość z jaką spieszyła na pierwsze wezwanie ku obronie ojczyzny. Także D. Kern otrzymał z rady federacyjnej pochlebne pismo i z podziękowaniem za oględność i patryotyzm w dopełnieniu swej misyi w Paryżu.

Włochy.

(Traktat Sardynii z republiką argentyńską. — Obrady w izbach. — Koszta kampanii krymskiej. — Interpelacye i oświadczenia w izbach sardyńskich. — Nabożeństwo żałobne za duszę arcybiskupa paryskiego.)

Gaz. Piemontese zawiera dekret królewski, na mocy którego wchodzi w moc obowiązującą traktat przyjaźni, żeglugi i handlu zawarty między rządem sardyńskim i konfederacyą argentyńską.

Na posiedzeniu Izby drugiej z 13. b. m. rozpoznawano projekt względem reorganizacyi zarządu oświecenia publicznego; deputowany Tola Pasquale powstawał przeciw projektowi, uważając w tem ograniczenia wolności w naukach.

Na posiedzeniu z dnia 14go odbywały się dalsze obrady w tej sprawie.

Z wykazu przedłożonego Izbie okazuje się, że kampania krymska wyczerpała ze skarbu sardyńskiego 54,182.434 franków. z czego 45,026.177 fr. przypada na ministeryum wojny, a 9,156.257 fr. na ministeryum marynarki. W odnoszącym się budżecie obliczono pierwotnie 74,198.402 franków wydatków, zaczem wydano mniej o 20,015.968 fr. Przychody szczegółowe departamentu wojny wynosiły 53,045.128 fr., między tem 49.760.128 fr. z pożyczki angielskiej, 2,500.000 ze sprzedaży nieprzydatnych już przyborów wojennych, i 785.000 z przyszłej przedaży trzech okrętów. Wydatki przenoszą więc przychody o 1,137.306 franków.

Jak już wiadomo, zajmowano się na posiedzeniu drugiej Izby sardyńskiej dnia 15go b. m. samemi tylko interpelacyami. P. Brofferio pytał prezydenta ministrów, czy też ziściły się oczekiwania obudzone zawarciem traktatu z Anglią i Francyą, i czy dla Sardynii w szczególności, a dla Włoch w ogólności urosły ztąd korzyści, o jakich p. Cavour zapewniał, a wkońcu ganiąc postępowanie konzulów sardyńskich w Messynie i Palermie ubolewał nad tem, że Sardynia mimo tak wielkich ofiar ze strony swej podczas wojny z Rosyą nieodniosła ztąd najmniejszego pożytku. P. Pallavicini Trivulzio sadził, że Sardynia powinna jako państwo włoskie trzymać się stale podań polityki włoskiej; jeśliby w tem ustała, tedy utraciłaby powagę swoją w obec całych Włoch. Uznano już dyplomacyę za niezdolną do przywrócenia niepodległości kraju włoskiego, i dlatego też nie należy rewolucyi stawiać jakichkolwiek trudności.

Z odpowiedzi prezydenta ministrów przytaczamy co następuje: „...Jeśli mocarstwa zachodnie uznały za rzecz stosowną wyrzeczenie przy sposobności kongresu paryskiego zdania swego wyraźnie co do stosunków we Włoszech, jeśli wydało im się stosownem podać rady niektórym władzcom, to jednak nikt się myślą łudzić nie może, jakoby mocarstwa rady swoje poprzeć miały także i siłą materyalną. Jakoż niepodobna nawet o tem pomyśleć, by mocarstwa, które niedawno wojnę ukończyły, i tak ogromne przytem ofiary poniosły, a dla miłości pokoju wyrzekły się korzyści, jakie im dalsze prowadzenie wojny mogło przynieść, teraz miały rozpoczynać drugą wojnę niemniej kosztowną i zabójczą, i by tym sposobem chciały orężem wymódz przekształcenie kraju włoskiego.“

Rzym, 15. stycznia. Z rozkazu Ojca świętego odprawiano wczoraj w kościele apostolskim uroczyste requiem za duszę arcybiskupa paryskiego. Wszyscy kardynałowie, przydzieleni do tronu papiezkiego, arcybiskupi, biskupi i patryarchowie zastępywali przytem z szambelanami papiezkiemi Ojca świętego, a podczas nabożeństwa śpiewał syxtyński chór śpiewaków. Także jenerał Goyon był obecny z całym francuskim korpusem oficerów, i w ogóle wszystkie klasy mieszkańców święciły pamięć nieszczęśliwego arcypasterza nabożeństwem i modłami.

Niemce.

(Oświadczenie Br. Manteuffel w izbie.)

Na posiedzeniu pruskiej Izby deputowanych z 20go b. m. dał prezydent ministrów baron Mannteufel o stanie sprawy neuenburgskiej następujące oświadczenie:

„Szanowni Panowie!

Przy rozpoczęciu sesyi teraźniejszej raczył J. M. Król w zakończeniu mowy od tronu oznaczyć ten wypadek, w którym postanowił użyć zbrojnej siły krajowej w sprawie neuenburgskiej. — W obronie praw króla chcieliśmy stanąć z bronią w ręku, i wszystko już było w tej mierze przysposobionem. Lecz teraz nie ma już tego koniecznej potrzeby. Otrzymaliśmy wiadomość, że poddanych królewskich, których w Neuenburgu więziono, wypuszczono już na wolność. Teraz więc będzie można stosunki neuenburgskie urządzić na konferencyach europejskich. Szanowni Panowie! Sami to najlepiej osądzicie, że na tej uwadze wypada mi poprzestać; dla ważności jednak sprawy pospieszyłem zawiadomić Izbę wysoką o stanie rzeczy.“

Izba przyjęła zawiadomienie to jak najżyczliwiej.

Rosya.

(Zmiana w systemie rządu. — Miasta krymskie. — Niedostatek w guberniach południowych. — W. księżna Helena powiła córkę.)

Schles. Ztg. zawiera artykuł z **Petersburga** z 11go stycznia, w którym o najnowszych rozporządzeniach rządu cesarskiego tak się wyraża: „Z rozporządzeń tych okazuje się widocznie, że w Rosyi zamyślają szczerze o zreformowaniu systemu rządowego, a chociaż potąd zamiar ten poznać można z ogólnych tylko zarysów, to jednak przy pilnej uwadze można się już przekonać o głównych podstawach systemu nowego.“

Z **Sebastopola** donoszą, że miasto zaczyna się znów zaludniać; Sebastopol liczy teraz 7000 mieszkańców, a Kamiesz 2000. Z liczby zburzonych podczas wojny zabudowań zrestaurowano już 300, a zbudowano 80 nowych domów.

W gubernii jekaterynosławskiej, taurychkiej, cherzoneskiej i bessarabskiej panuje teraz po klęskach wojny taka nędza, wszelkie zasoby żywności tak są wyczerpane, że rząd widział się być zmuszony do wydawania włościanom paszportów bezpłatnych, i tym sposobem ułatwić im sposobność do wyżywienia się w guberniach ościennych. Paszporta te ważne być mają do 13. listopada 1857.

Z **Królewca** donoszą telegrafem z 17. stycznia: „Wielka księżna rosyjska Katarzyna, córka Wielkiej Księżny Heleny, powiła szczęśliwie córkę. Wielka księżna Katarzyna Michajłówna urodziła się 28. sierpnia 1827, a na dniu 16. lutego 1851 zaślubiona została z księciem Jerzym z Mecklenburg-Szweryna.“

Turcya.

(Komisya w sprawach Księztw Naddunajskich.)

Z **Konstantynopola** piszą dziennikowi *Indep. belge* z 9. stycznia, że komisya układająca firman dla Księztw Naddunajskich miała 7go b. m. czwarte posiedzenie, na którem ukończono już stanowczo tę sprawę. Członkowie działali w duchu pojednawczym, i nawet austryacki internuncyusz pochwala rezultat konferencyi. O połączeniu obu Księztw nie ma żadnej wzmianki; zwierzchnictwo przyznano w zupełności Porcie, i rząd turecki zastrzegł sobie prawo odrzucania życzeń dywanów, jeśliby zagrażały udzielności monarchicznej; nakoniec nie będą dywany zajmować się takiemi sprawami, któreby się sprzeciwiały prawom Porty.

Doniesienia z ostatniej poczty.

Paryż, 22. stycznia. Wczoraj wieczór renta 3% 68. 12½. — Pan Kern oczekiwany dziś w Paryżu. — *Monitor* donosi, że stan zdrowia następcy tronu jest pomyślny; gorączka ustała zupełnie.

Paryż, 23. stycznia. Renta 3% 68.02½. Dzisiejszy *Monitor* zawiera następujący artykuł: Szwajcarya uwalniając więźniów neuenburgskich zaszczytnie sobie postąpiła. Francya znając zamiary pojednawcze Króla pruskiego przekonała Szwajcaryę o doniosłość żądania pruskiego. Przez to, że Francya przeszkodziła wzbranianiu się Szwajcaryi, zapobieżono użyciu przemocy zbrojnej. Szwajcarya przyjąwszy te propozycye zobowiązała Francyę do żądania pomyślnej ugody. Prusy gotowe są do układów, a tym sposobem Szwajcarya już dziś może rozbroić swoją armię. Spodziewać się przeto ugody odpowiedniej interesom i godności obydwóch państw.

Madryt, 20. stycznia. Dziennik *Espana* donosi: Wybory rozpisane są na miesiąc kwiecień.

Londyn, 21. stycznia. Wkrótce ma nastąpić otwarcie parlamentu.

Londyn, 22. stycznia. *Globe* oświadcza, że doniesienia o kombinacyi ministeryalnej Palmerstona z Peelitami są bezzasadne. — Admirał Dundas odpłynął ze swoją eskadrą z Lizbony dnia 15. b. m.

Tryest, 22. stycznia. Paropływ Lloyda przywiózł dziś wieczór wiadomość z Konstantynopola z dnia 16go b. m., że flota angielska przybyła do Benderbuszyru i zajęła ten port równie jak wyspę Karrak. — Z Palermy donoszą, że książę Aumale na pokładzie paropływu „Teneriffa“ z Gibraltaru na Neapol zawinął do tamtejszego portu.

Kopenhaga, 22. stycznia. *Faedrelandet* donosi: Na wczorajszem posiedzeniu rady państwa przyjęto odpowiedź na noty niemieckie. Dziennik ten obstaje za sprzedażą dóbr koronnych.

Konstantynopol, 16. stycznia. Anglicy zajęli Benderbuszyr i wyspę Karak bez znacznego oporu. Słaba załoga perska cofnęła się w głąb kraju. — W Konstantynopolu była we wtorek ostatnia konferencya względem wypracowania fermanu do dywanów w księztwach naddunajskich. Pięć kategoryi dawniejszych zostaje i władza prawodawcza zabezpieczona w kraju. Wieczór była uczta u Reszyda Baszy, na której się znajdowali wszyscy ambasadorowie i komisarze. Z Czerkasyi nadeszły wiadomości o zwycięztwie Sefera Baszy nad Rosyanami.

Wiadomości handlowe.

(Ceny targowe w obwodzie żółkiewskim.)

Żółkiew, 19. stycznia. Według doniesień handlowych podajemy średnie ceny cerealiów i innych artykułów, jakie były w pierwszej połowie b. m. na targach w Żółkwi, Lubaczowie, Sokalu, Krystynopolu, Bełzie i Rawie: korzec pszenicy 8r.—9r.36k.—6r.53k. —7r.30k.—8r.—8r. 45k.; żyta 4r.54k.—5r.36k.—3r.37k.—4r.—4r. 4r.24k.—5r.3k.; jęczmienia 3r.54k.—4r.48k.—3r.10k.—3r.12k.—4r. —4r.36k.; owsa 2r.27k.—3r.—1r.44k.—1r.54k.—2r.12k.—3r.45k.; hreczki 3r. 12k.—4r.—3r. 36k.—4r.—4r. 24k.—4r. 36k.; kukurudzy w Rawie 7r.45k.; kartofli 1r.54k.—2r.—2r.18k.—1r.36k.—1r.54k. —2r. Cetnar siana 54k.—48k.—1r.12k.—36k.—1r.20k.—40k.; wełny w Krystynopolu 86r. Sąg drzewa twardego 8r.—7r.—5r.48k.—4r. 30k.—6r.—6r., miękkiego 7r.—6r.—5r.24k.—4r.—5r.—5r. Funt mięsa wołowego 5k.—7k.—5$\frac{3}{5}$k.—6$\frac{2}{5}$k.—6k.—6k. Garniec okowity 1r.30k.—0—0—58k.—1r.—1r. mon. konw.

Kurs lwowski.

Dnia 24. stycznia.		gotówką zlr.	gotówką kr.	towarem zlr.	towarem kr.
Dukat holenderski	mon. konw.	4	48	4	51
Dukat cesarski	„ „	4	51	4	53
Półimperyał zł. rosyjski	„ „	8	24	8	27
Rubel srebrny rosyjski	„ „	1	38	1	39
Talar pruski	„ „	1	33	1	34$\frac{1}{2}$
Polski kurant i pięciozłotówka	„ „	1	12	1	13
Galicyj. listy zastawne za 100 złr.	bez kuponów	81	25	82	—
Galicyjskie obligacye indemnizacyjne	bez kuponów	78	5	78	36
5% Pożyczka narodowa	bez kuponów	83	36	84	15

Wiédeński kurs papierów.

Dnia 22. stycznia.			w przecięciu
Obligacye długu państwa 5%	za sto	82$\frac{3}{8}$ $\frac{1}{2}$	82$\frac{1}{2}$
detto pożyczki narod. 5%	„	84$\frac{5}{16}$ $\frac{7}{16}$ $\frac{1}{2}$	84$\frac{7}{16}$
detto detto . . . 4$\frac{1}{2}$%	„	71$\frac{7}{8}$	71$\frac{7}{8}$
Pożyczka z losami z r. 1834	„	—	—
detto detto z r. 1839	„	—	—
detto detto z r. 1854	„	108$\frac{3}{4}$ 109	108$\frac{7}{8}$
Obl. lomb. wen. pożyczki z r. 1850 . . 5%		—	—
Obl. indemn. Niż. Austr. 5%		88	88
detto galicyijskie i węgierskie . 5%		78$\frac{1}{2}$ 79 80 80$\frac{1}{8}$	79$\frac{3}{4}$
detto krajów koron. 5%		85	85
Akcye bankowe		1022 1024	1023
Bankowe listy zastawne 5% z term. wypłaty za 12 miesięcy za 100 złr.		—	—
Akcye n. a. Tow. eskp. na 500 złr.		—	—
Akcye austr. Instyt. kredyt. handlu i przemysłu na 500 złr. (30% wpłacone)		288$\frac{1}{2}$ 287$\frac{1}{2}$ 289$\frac{1}{2}$	288$\frac{1}{2}$
Akcye c. k. uprzyw. tow. wschod. kolei żel. państwa na 200 złr. czyli 500 franków		—	—
detto na 130 złr. czyli 325 frank.		310$\frac{3}{4}$	310$\frac{3}{4}$
Akcye kolei żel. Ces. Ferdynanda na 1000 złr.		2315 2327$\frac{1}{2}$	2320
Akc. kol. Budziń.-Lincko-Gmundz. na 250 złr.		262 263	262
Akcye kolei Cesarzowy Elż. na 200 złr.		201	201
Akcye południowo-półn. niem. kolei komunikacyjnej na 200 złr.		212$\frac{1}{2}$ $\frac{3}{4}$	212$\frac{5}{8}$
Akcye kolei nadcisańskiej na 200 złr.		—	—
Akcye lomb. wen. kolei żel. na 192 złr.		266	266
Akcye Dunajskiej żeglugi parowej na 500 złr.		—	—
Akcye austr. Lloyda w Tryeście na 500 złr.		—	—

Wiédeński kurs wekslów.

Dnia 22. stycznia.		w przecięciu.	
Amsterdam za 100 holl. złotych	—	—	2 m.
Augsburg za 100 złr. kur.	106$\frac{5}{8}$ $\frac{5}{8}$ l.	106$\frac{5}{8}$	uso.
			3 m.
Berlin za 100 tal. prus.	—	—	2 m.
Frankfurt n. M. za 120 fl. na stopę 24$\frac{1}{2}$ fl.	105$\frac{5}{8}$ $\frac{1}{2}$ $\frac{5}{8}$ l.	105$\frac{5}{8}$	3 m.
Genua za 300 lire nowe Piemont.	—	—	2 m.
Hamburg za 100 Mark. Bank.	78$\frac{1}{2}$ $\frac{3}{8}$	78$\frac{3}{8}$	2 m.
Lipsk za 100 talarów	154 153$\frac{1}{2}$	153$\frac{3}{4}$	2 m.
Liwurna za 300 lire toskań.	—	—	2 m.
Londyn za 1 funt. sztrl.	10—17$\frac{1}{2}$ 17 17$\frac{1}{2}$ l.	10—17$\frac{1}{2}$	3 m.
Lyon za 300 franków	—	—	2 m.
Medyolan za 300 lire austr.	105$\frac{1}{8}$ 105	105	2 m
Marsylia za 300 franków	122$\frac{3}{4}$ $\frac{3}{4}$ l.	122$\frac{3}{4}$	2 m.
Paryż za 300 franków	—	—	2 m.
	123 122$\frac{3}{4}$ l.	122$\frac{7}{8}$	2 m.
Bukareszt za 1 złoty Para	264	264 31	T. S.
Konstantynopol za 1 złoty Para	447	447	T. S.
Cesarskie dukaty	8$\frac{7}{8}$	8$\frac{7}{8}$	Agio.
Dukaty al marco	8$\frac{3}{8}$	8$\frac{3}{8}$	Agio.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 24. stycznia.

Hr. Załuski Józef, z Jasienicy. — PP. Oleksiński Michał, z Tuturkowiec. — Pajączkowski Henryk, z Sokala. — Malczewski Stanisław, z Cześnik. — Golejewski Kornel, z Krzywcza. — Łokucijowski Ludwik, z Łukawicy. — Gross Piotr, z Koniuszek.

Dnia 25. stycznia.

Br. Horoch Seweryn, z Przedborza. — PP. Jounga Władysław, z Przemyśla. — Dobek Konstanty, z Sarnek. — Głogowski Ludwik, z Psar. — Wiszniewski Henryk, z Dobrzan. — Gnoiński Aleks., z Krasnego. — Glixelli Teodor, z Glinian. — Szołdraczyński Ignacy, z Jabłonki. — Poten Karol, z Göttingen. — Potten Henryk, z Łahodowa. — Malczewski Henr., z Gniłowód. — Czermak Leopold, c. k. przełożony powiatowy, z Kamionki.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 24. stycznia.

Hr. Kalinowski Władysł., do Bakowiec. — Hr. Potocki Adam, do Stanisławowa. — PP. Załęski Leon, do Tarnopola. — Wysocki Floryan i Zawadzki Józef, do Stryja. — Kobyliński Józef. c. k. major, do Doliny. — Jaworski Jan, do Przemyśla. Obertyński Leopold, do Stronibab. — Papara Stanisław, do Dalnicza. — Papara Władysław, do Kutkorza. — Bartmański Oswald, c. k. komisarz komit., do Żółkwi. — Osmulski Władysław, do Góry.

Dnia 25. stycznia.

Hr. Fredro Henryk, do Dubaniowiec. — PP. Tomanek Paweł, do Smarzowa. — Jabłonowski Józef, do Skwarzawy. — Żarski Kazim., do Kulawy. — Obertyński Stanisław, do Tuszkowa. — Jędrzejowicz Maksym., do Śniatyna. — Moravich, c. k. major, do Dembicy.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 23. stycznia.

Pora	Barometr w mierze parys. sprowadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Stan powietrza wilgotnego	Kierunek i siła wiatru		Stan atmosfery
6. god. zrana	323.73	— 1.5°	92 5	południowy	sł.	pochmurno
2. god. popoł.	323 25	+ 5.8°	75 5	„	„	„
10. god. wiecz.	323 03	+ 1 2°	88 3	„	„	pogoda

Zrana śnieg 5‴.

TEATR.

Dziś, przedstawienie niem.: „**Faust.**"

KRONIKA.

Subskrypcyjny bal wczorajszy na dochód Niemowląt i Ochronek zaszczycziła publiczność całą swą życzliwością, z jaką się zawsze wynurzać zwykła, gdzie chodzi o wsparcie i dobroczynną pomoc w podniesieniu zbawiennych zakładów. W tem licznem a wesołem zebraniu się, godzi się nam upatrywać świadectwo, że publiczność pragnie podzielać opiekę, której trudy wyłącznie przyjęła na siebie J. E. Protektorka Zakładu, i że oceniać umie kwitnący stan jego, tyle różny od tego czem był przedtem, a który teraz tyle dobra świadczy, tyle ulgi matkom w troskach przynosi, tyle pociechy zsyła, i tyle nadziei na przyszłość rokuje. Za tę swoją życzliwość znalazła też publiczność najwdzięczniejsze przyjęcie; sala jak najwytworniej ozdobiona z przepychem nawet, przyczyniała ochoty zabawom, a prześlicznie ozdobiony gabinet i sala poboczna, streczyły najmilsze ustronie wypoczynku, zwłaszcza po tak wesołej i uroczej zabawie jaka była wczoraj.

W ciągu tygodnia rozpoczyna się szereg zabaw towarzyskich. Towarzystwo strzelców Lwowskich jak w każdym roku tak i tych zapust daje bal subskrypcyjny w salach swoich na strzelnicy. Bal ten zapowiedziany na jutro (27. b. m.) Subskrypcya otwarta w sklepie u pana *A. J. Stock'a* fryzyera. Towarzystwo balowe będzie dobrane, gdyż tylko osoby subskrybowane mają wstęp na sale, a bilety po 1złr. od osoby upoważniają tylko samych subskrybujących do udziału w zabawie. Przy wstępie na bal niebędą sprzedawane bilety.

— Feruk Khan, nadzwyczajny ambasador Szacha perskiego przy dworze francuskim, przybył 18. b. m. o 7. godzinie wieczór do Paryża. Przyjęcie jego było bardzo skromne. Tylko jeden urzędnik z ministeryum spraw zagranicznych i kilku urzędników kolei żelaznej powitali go u dworca kolei, gdyż ambasador pragnął zachować incognito. Z początku sądzono, że Feruk Khan przybędzie wieczór o godzinie 11stej. Tymczasem w drodze do Lugdunu opuścił na pierwszej stacyi pociąg, i udał się w towarzystwie 15 tylko osób z swej świty osobnym pociągiem do Paryża. Dwór jego przybył dopiero o godzinie 11stej. Feruk Khan wysiadł w hotelu przy ulicy Montaigne nr. 46 na polach elizejskich. Tam mieszka także dwór jego składająhy się z dwóch radców, Mirzy-Zeman Khana i Mirzy-Malcolm Khana; dwóch dragomanów, Mirzy-Bery i Mahameda Aali-Agi; dwóch sekretarzy, Neriman Khana i Mirzy-Aali-Negui; dwóch pisarzy, Mirzy-Ebol-Gassem Khana i Mirzy Husseina; dwóch uczniów medycyny, Mirzy Husseina i Mirzy Rezy; z profesora królewskiego kolegium w Teheranie, Toquetti, i dwudziestu służących. Minister spraw zagranicznych wysłał do dworcu powozy, któremi ambasador i dwór jego odjechali do hotelu. Z poselstwem perskiem przybyło sześć przepysznych karych koni, z których cztery przeznaczonych jest dla Cesarzowy. Feruk Khan jest w wieku lat 40, wysokiego wzrostu; twarz ogorzała a oczy i broda czarna jak heban. Miał na sobie czapkę astrachańską i szubę jedwabną. Sługy ambasadora byli w narodowym stroju perskim.

— Od roku 1853 znajduje się w Kaukazyi, w pewnej majętności prywatnej o 30 wiorst od miasta Lenkoranu, plantacya indygu, zapowiadająca najlepszą przyszłość uprawie tej ważnej rośliny. Plantacya ta rozszerzyła się znacznie od czasu założenia, i dostarcza już targowicy 4 pudy najpiękniejszego artykułu farbiarskiego.

Główny Redaktor *M. Szrzeniawa Sartyni.* *Z c. k. galic. drukarni rządowej.*